

NOGRÁDI LAPOK

és HONTI HIRADÓ.

Politikai, társadalmi s közgazdasági hetilap.

Előfizetési feltételek:

Egyen évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Évesgyedre 1 frt 50 kr.
Egyes esztendőre 25 krajczár.
Külföldi leveles a kiadásiáránál lehet B.-Gyarmaton.

Hirdetések díja:

Öt alkalmas poszter 6 kr. Bélyeg minden beiktatásnál 20 kr.
Nyitólár garandó sora 20 kr. — Nagyobb és többhírű hirdetések jutányosabb csökkentéssel.

A lap szellemi részére a a nyitólárra vonatkozó minden költségek a szerkesztésbe kifizetők.

Külföldi pénzek, rezszeimák, és hirdetések a kiadásban leírhatók.

Felhívás lapunk érdekében.

Lapunk ez évvel a tizedik évfolyamba lép; — oly idő az, mely a pályafutás ok- és méltóságosságát eléggé indokolja. — Nem csúlsunk ezáltal rosszabb programot írni, olvasóink ismerik irányunkat és törekvésünket: a most is annyit ígérhetünk, amit teljesíteni képesek lehetünk, t. i. hogy külsőnyünk — egy mint eddig, a hosszú és év alatt minden évben feladatán állva, meggyünk közérdekeink ügyeire, támogatása és szótörése lesz. Ez elég feladat egy szerény vidéki lap részéről. — Hogy azonban ezt teljesíthessük, mellemis anyagi támogatásra van szükségünk. Felkérjük tehát magyaink igen t. köszönését, hogy törekvésünket méltányolják és lapunkat támogatásban pártfogolják kedjük.

Előfizetési feltételek:

Egyen évre 6 frt.
Fél évre 3 frt.
Évesgyedre 1 frt 50 kr.

Hányan vagyunk?

Koleti Károly jeles tudósunk mult havi felolvasása mutatja csak meg, mennyire nem hazontalan költség és fáradság volt az, a miho a népszámlálások kerültek.

Es uton tudjuk meg, hányan vagyunk hát magyarok?

Magyarországon (Erdélyvel) 1880-ban talált a népszámlálás 13.728,622 élő lelket, 1870-ben csak 13.561,245-öt, a szaporodás tehát 167,377. Fiumében a területén volt 1880. évben 20,981 lélek, 1870-ben 17,884, szaporodás 3,097. Horvát-tótorozságban s a végoken 1880-ban 1.892,575., tíz év előtt 1.838,198., szaporodás 54,377. A magyar korona egész területén tehát 1880-ban volt 15.642,178 lélek, 1870-ben 15.417,827., s így az összes szaporodás 224,851., vagyis 1.46 százalék. Ez, tekintve más országok népességi

viszonyait, osekély szaporodás, azonban tudjuk mi magyarok, hány lsten csapás nem ért bennünket tis esztendő alatt: kolera, a soká tartó közgazdasági válságok, elemi csapások, árvizek stb. Ne feledjük első sorban azokat a nyomorult társadalmi viszonyokat sem, melyek — kenyérkereset hijján — a könyomort végéig fokozták, az öngyilkosságokat nálunk eddig elő nem fordult mérvig hajtották; s egész vidékeket könyorszióknak kivándorlásra. Az sem utolsó jelentőségű körülmény, hogy fiaink szinte java, azok a dölczeg magyar ezredek, éltük javát, férfikoruk virágát sajátja szláv és német vidékeken öltik el, a fölts számmal pusztultak-veszték Boszniában, Herzegovinában.

Nemzetiség tekintetében az a nyanyelv bevallásának alapján, így állunk: magyarok 6.165,088., németek 1.798,378., tótok 1.790,476, oláhok 2.828,788., horvátok-szerbek 605,725., ruthének 842,851., vegyeseek 808,767., beazélni nem tudtak 499,054.

Es mindenesetre érdekes eredmény: a polyglott, vagyis sok nyelvű Magyarországnak nem csupán történelmi multjánál, fejlett kultúrájánál, hanem számánál fogva is teljes joggal vesér nemzetisége a magyar, s hogy ezt — nem hallgatva a „Maticzák“, Mileti-csek, Hurbánok s más effélék igazításaira, — maguk a nemzetiségek is beismerték, az kitűnik a népszámlálási ivak azon rovataiból, melyekből a magyarul is beszélő idegen nemzetiségbeliek létszáma világlik ki: németek 377,041. tótok 176,693., oláhok 137,252., ruthének 19,525., horvátok-szerbek 65,678., vendek 7,450. örmények 3.116., osigányok 18,128., vegyeseek 2,864, külföldiek 10,462., összesen 818,668., tehát az

összes idegen nemzetiségűeknek mintegy tizenegyed része. Kitűnik az összehállításokból, hogy Budapest fővárosát sem lehet oly vakmerően német városnak hirdetni, a mint azt bevándorlót ellenségeink csokészik. Az 1870. népszámlálás szerint ugyania, az anyanyelv bevallásának alapján, van fővárosunkban magyar 198,742., német 119,908., tót 21,581., oláh 408., ruthén 59., horvát-szerb 1,756., vegyes 81., külföldi 7,625., beazélni még nem tudott 10,397., összesen 360,551.

A nem magyar anyanyelvűek közül magyarul is tud 53,655. Ez meglehetősen kedvező eredmény, a mely ismétlődik, ha összeadjuk a szabad királyi, törvényhatósági joggal bíró és rendezett tanácsú városokban, összesen 143 helyen, tehát az ország teljes városi elemében mutatkozó eredményeket. Ezt 2.143,036 lélek képezi, melyből 1.335,014 ember vallja anyanyelvének a magyart, s ezenkívül még 218,416 más anyanyelvű egyén beszél magyarul. Legerősebbek a magyar nyelvben német testvéreink, a mi szintén élénken illusztrálja a külföldi lapokban meglehetősen riogató használatok csokély hatását.

Nagyon érdekes következtetésekre jut Koleti Károly, midőn népességünket korosztályok szerint veszi szemle alá. Városaink, tehát a legműveltebb lakosság körében az ifjúság teljeseen magyar; minél fiatalabb korosztályhoz érünk, annál nagyobb a magyarul tudók száma. A szülő, áthatva a magyar államiság eszméje által, gyermekeiben pótolja azt, a mit a kedvezőtlen politikai és társadalmi viszonyok föltagolással tőttek, töle teljesen elvontak. — A Magyarországon vonzó képességének fényes bizonyága, hogy a magát

A „NOGRÁDI LAPOK“ TÁRCZAJA.

Szilveszter éj.

Szilveszter éj! Milyen ütökörös hangzik
Ha hívtál az ember kis pithoszal mondja.
A Jamber egyegy kérszót volt addig,
A gyerekek énekeltek szövege van.

Pedig az ne más ité, mint akár csak másk.
Ugy ragyog a csillag, mint ragyogott régen;
Hé a holdfényével csolyogva jártál
Karcolatnyi jery síncs, az földén, az égen.

Lágy énekeje alatt álom a' természet,
Az ebek ne nyírnak filus utcabosszuan.
Ki tudhassa ebből a jó éreg évek
Utoléd érája, halálhalkán most van.

De ha méltókatam bár ezer bajlákban
Uri lak, haadkán, hívtálit nem tozsek,
Né kiánsod bieses, hogy minden éj van:
Mindenké bajlákban mákos gubót eszek.
Toda.

A veres-kereszt-egylet bazárja.

— Komoly eszegetés. —

Ez is esemény volt városunk jótékonyági és társadalmi életében, még pedig olyan, mely meghatározta azon monadt, hogy minden eseményről csak három napig beszél a világ!

Midőn a font ezimémet egylet választmányja elhatározta, hogy a szögura től beállítával a mindinkább

mutakosó lnség némi anyhítása végett rendkívül segélyforrást nyit, s e csálból a megyei közgyűlés napján, vagyis december 22 én sétahangversenyt rendez: akadtak gáncoskodó kritikások, akik es eszméit udvösebbnek tarták, hogy nagy költségbe került meltságs rendezése helyett néhány ívet kell a városban és vidéken körülnézni; mert — egymond — ilyenkép legalább ami aláírattik, az hirtelen megmarad a szegényeknek, s a megjelenés helyett bizonyára mindenké szilveszen aláír két-három forintot.

Ismerni kell azonban az aláírási ívek sornát; részünkről tapasztalásból tudjuk, hogy azt a közönség még kevésbé fogadja szilveszen, mint a mulatságra való meghívást; és vajjon kit terheljenk ily ívek körítésével? Csak néhány avagy sok úri egyént? Es mindenképpen igen terhes és kellemtelen. Ha pedig hajdu borítja az ívet házról házra, az eredménytelenség előre bizon megjelölhető.

A közönség ugyanis (értem az arra való közönséget) kétféle: az egyik rész, mely adakosai nem eszeret, mindíg talál ürügyet, hogy a háj vagy a hangversenyben ne kelljen megjelenni; de azért alá sem ír; a másik rész pedig — még ha széken volna is a tárczája, — ha valódi jótékony eszél előmordítására szólítottatik fel, nem utasít vissza semmit.

Összefoglalva azokat, akik a társadalmom élén állnak s igazán hívatvák arra, hogy lendületet adjanak minden eszépnek a jónak, nem érhetik be azszal, hogy a jótékony eszélit kell előmozdítani, komoly arszot vágra mást se tegyenek, mint ívet tárczájuk elé. Mert hiszen

nem vagyunk mi quákter és csak biblást olvasgató puritán nép; de szeretünk malatra tomai jót és érintkezni embertársainkkal. Mag az ipart s kereskedelmet sem igen mondhatnánk elő, ha mindíg skrupulusaink kellene, hogy egy-egy buzgóvalat mennyibe kerül?

Egyébiránt midőn korábban az sűdös kritika elismertése végett mondtam el, és nemcsak én, de bizonyára a sétahangverseny rendezőség minden tagja azon iránnyal állt vesztelítet, hogy a szegények számára luxus és az egyeseket terhelő nagy költségek nélkül menél fényesebb anyagi eredmény érhetőek el.

Avagy nem láttuk-e annak világos nyomait: minden intézkedésben, melyeket — a lapunk utoléd előtti számában közöltük szerint — főleg a rendezőség női tagjai oly ügyesen gondoltak ki, a sétahangversenynek bezárval és átkészével egybekötötti terve által.

Mert valóban városunk intelligens lakosága arra nézve kíváncsi, hogy mit Budapeston vagy más nagyobb közposztón, pumtán a sétahangverseny belépő díjaiból eredményt remélhetünk. A közgyűlés napja pedig sok tekintetben szerencsésen volt kiválasztva, mert még ha a meghívottak nagy többsége nem volt is hajlandó az esztély végett karácsony későbbékor távol maradni családjától bent a szűk városban; de azért legalább jegyeket váltottak, s Hazsály Márton Egyes szolgabírák és tekintetben nem hibáztaradosott. Az esemény pedig a közgyűlés írást érkező vidéki bizottsági tagoknak mégis megvárta a sétahangversenyt, lévén másmáig B.-Gyarmaton egyéb fontos dolgok a megyei gazdasági egylet megalkotásával.

magyarnak valló hat millió ember szívtanysága részben bizonyára kétségbe vonható. Sokunk apja, nagyapja lett magyar hol lelkesedésből, hol haszonból, ha — dacára szabos vagy szély nevének — már azt se vennék észre, ha kétségbe vonnók tügyökere magyarságát.

És ha tekintetbe vesszük, mennyi ellensége volt a magyarnak zásadok hozasu során keresztül; pusztította török, tatár, volt ellensége fenn és kinn, saját fejedelmek gyilkolták, a árulták el nem egyszer, a ha más nem bántotta, maga tört maga ellen: akkor lapon családjának kell tekintetünk, a mit a népezámlálás számai alapján, tár élénk a statisztika tudomány. Nyelvünk, ime, még is terjed, a nemzetiségek, élükön a legmüveltebbel. Legjóravalóbbal, mégis ennyire közelednek az asszimiláció szükségének beáramlásához!

„Sz.” (r.)

Tanföldgyűlési jelentés

a népi tanügyi népszámlálási 1880—81. évi állapotról.

Tek. közg. bizottság! A tankerületbeli népi iskolák bővebb márt 1880—81. tanévi állapotáról szóló jelentésomat következőkben van szerencsém előterjesztani:

Tankerületben — mely 4366 GZ kilométer vagyis 7693 négyzetmérföld területű — általam a maga vallás és községi miniszteriumhoz felterjesztett részletes kimutatások szerint 192060 lakos között 27204 tankerület volt, a marint a tankerületek száma a lakosságunk 14-2 százalékát tette; — a tankerületek közül 6—12 éves 19613, 13—16 éves 7591 volt; — a tankerületekből iskolába járók száma 24719, az iskolába nem járók pedig 24835 lévén, az iskolába járók százaléka 90-8, a nem járók 9-2 volt.

As iskolák száma 304, a tantermeké 372. és a tankökök 355 volt; — az iskolákban állami és községi 18, társulati és magán 7, r. kath. hitfelekezeti 171, ág. evang. 102, helvét 5, és mások 4; — a tanítók közül összesen 520, segéd 86 volt.

Előző iskolákba 18831, polgári iskolákba 187, magán iskolákba 113, mindössze 18831. járván. Egy tanítón 63, a egy tanteremre 51 tanuló jutott.

As elami iskolákba járók közül 60 9254, leány 9277; — az ismétlés iskolákba járók közül 60 2902, leány 2906 volt.

As iskolákba járókhoz vallásuk nézve 18193 r. kath. 8 görögkeleti, 362 helvét, 6165 ág. evang., és 1907 mások; — a nyelvr. nézve 16226 magyar, 386 német, 8346 ló és 1 szerb volt; — teljes nyárón iskolákba járt 17822, csak telén 1897; — tankönyvvel bíró 21745, nem bíró 2976.

As iskolák összesen 146241 forint tőrv évi kiadása az állami 1058433 frt egyenes adó 13-7 százalékát

teszt. — As iskolai alapok pénzértéke felbecsülésében 233900 frt., tőképezésben 89728 frt., összesen 323628 frta, a ezek jövedelmel a felbecsültébe 10580 frt., a tőképezésből 4314 frt., összesen 34406 frta lehetök.

As iskolai kiadásokból rendszeres tanítók fizetésére 123458 frt., segédtanítók fizetésére 7008 frt., öltöz. vi látogat. felszerelés és szegény tanulók segélyezésére összesen 14377 frt fordítottak.

As itt felsorolt adatokat a megelőd tanévi adatokkal egybevetve kitűnik, hogy a tankerületet száma apadt 326 al, a teyleg iskolába járók száma pedig emelkedett 318 al; a szorgalmi idő megtartók száma 393 al, és a tankönyvvel bírók száma 201 al, szinte amelkedés, a számok fokozatos javulására mutatnak; — hasonló, sőt lehet mondani feltűnő javulást mutat még az is, hogy a tanítási nyelv az előző évben még 74 iskolában tisztán ló volt, most már csak 44 ban az, és még a tanítók között előző évben 8 alig értelt magyarul, ma már ilyen csak 4 van, és a magyar nyelvnek egy beszéd mint írásbeli alapos tanulásra szorítandó idegen ajku tanítók száma 36 ról 1-2-re szállt le, mi a magyar nyelv tanításáról szóló 1879. évi XVIII. t. ex. 8. érvény eredményéről a általában Orvondóse haladáról tesz bizonyosságot; — a helyen megemlítettéknél találok a losonai képződeben vallásos községi, miniszter ur 6 mellékletének rendelkezéséből, f. évi július 10 től augusztus 20 ig tartott magyar nyelvi póttanfolyamot is, melyen Árvamag ebből 19, Troncsenből 38, Liptóól 4, Gőmörből 5, Zolyomból 13, Tardóából 2, és Nógrádból 8, mindössze 87 légeen ajku népi tanító volt részt, kik négynek kivételével a tanfolyam egész idejét állandóan kitartották, a tanulásuk eredményére nézve, habár általában mindenkéül meg volt azon vágy, hogy hazánk édes nyelvét elajánthassák, és sokan egymással versenyre kiténő jó igyekedést tanultak, mindazonáltal az általánosan elért eredmény csak kielégítőnek mondható, mert a hallgatók nagyobb része igen csekély előkészítéssel jött a tanfolyamra, a annak rövidége már magában is határt szabott arra, hogy az eredmény általában fényes lehessen. De tény az, hogy a magyar nyelv elajánítására mindnyáján úrködve, a magyar nyelv alaki és mondattani szabályait megtanulták, és így azok, kik még a kezdő közömben vannak, a jövő évi póttanfolyam hallgatása után sikerrel fogják a képesítési vizsgát letelni. — Voltak már is többen, kik egy elméletileg mint gyakorlatilag szép eredményt tanúsítottak, mi eléggé lát szik abból, hogy vizsgára 49-an jelentkeztek. Ezek közül a magyar nyelv népi iskolákban tanítására képesnek nyilvánítottak a oklevél is kapott 26, — 22, pedig nem nyert képesítést. Ezen tanfolyam költsége az államnak 2801 frt 80 krba került azon jutalomdíjakkal együtt, melyekben a kitűnőbb szorgalmú és előmenetelt tanulókat részesítették.

Mi a felügyeletben a népi iskolák alapítását általában illeti, és ahol képest, amint a népi iskolák közzétartásáról szóló 1868. XXXVIII. törvény életbe lépte előtt voltak, minden tekintetben feltűnően javult, és így általában, réns, jónak mondható; vannak iskolák, melyekben a kor és kívánalmaknak nemcsak megfelelő, de igen kitűnő és díszesre t érdemlő-embellátás látnak, van azonban még sok község, melyekben csak alkalmi nyílt emberbaráti mecenatok önkéntesében elősegítési a társadalmi életben is oly kedvezően működő török kereszt-egyletek; és a karácsony — e par excolleence családú ünnepek közöttében a legkedvesebb módon segíthet a családokéllékek.

Nem is ritkák itt észre semmi látszatát bármely kétségemnek; mindenki önkényű annyit költött, mennyit akart; a bazárbeli nők a gazdag választékú tárgyakért, — mint már előző jelölve volt — mérsékelt árat kértek, s csak ha a vevőknek tetésük, fizetett rája.

Ily részletek persze valamennyi áru árszámlái bőven fordult elő, s ép abban kulminált az estély főerdeke, hogy sokszor csak allg 10—20 kr. értékű árucikkért forintokat fizetett egy egy jókedvű adakozó. Avagy máskülönben lett volna e az alább feltüntetett jövedelem elérhető?

A bazár árszámok közül négy a nagy teremben volt elhelyezve, négy pedig, t. l. a vacsorátársas tartozók, a kis teremben.

Mindjárt a bejárattól balra egy hosszú asztal a csanak közepén egy hatalmas sudara, izléssel földszintre tett fenyőfa tőt asztalnak, jobbjégre az estély jelentőségét a szegény gyermekek karácsonyi boldogítását Klejn Jánosné, Melicher Ferencné, Markovich Ödönné, Veres Ernőné, Madách Sári és Balassagóh Paula fargolódtak a hosszú asztalnál, árnyva parfümököt, korcsolyát, ezüst gyűszűt, nevezetesen a phontograph képeit, a isten tudja még, mi mind-n szép és részben hámus tárgyát Bruau bevételük 140 frt 71 krba rugott.

Ettől pár lépéssyira a kisterem közelében volt Komény Gáborné szivarbazárja oly nagy segédcselkel, hogy alkalmi nyílt emberbaráti mecenatok önkéntesében elősegítési a társadalmi életben is oly kedvezően működő török kereszt-egyletek; és a karácsony — e par excolleence családú ünnepek közöttében a legkedvesebb módon segíthet a családokéllékek.

ben sem az előjárás, sem a tanító nem jöttek annak tudatára, hogy a délelőli törvényben előirt kötelesek voltak a helyi bizottságok által felkutatni mag. mindössze az irányban nekik ajánlottak adoi, e a szegény községek iskoláinak szükségletei alapján javulást kívánó gondjaim közt tartom; a községek nagyobb részéről pedig önkéntes jellemben, hogy a nép nevelés bővebb eljártatásához, tehát az iskolák képest előment megmozgassák, hogy a törvény kívánatainak megfelelő iskolák legyenek.

Továbbá figyelemmel jelentem, hogy a tankerületek iskolába járása a 6—12 éves gyermekeknek — mint ezen jelentésem egész részéből is látható — egy a gyermekek számára, mint a szorgalmi idő megtartására nézve, kielégítő, de a 13—16 éves gyermekek iskolába járása kielégítőnek nem mondható, mert az ismétlés iskolák igen gyérül látogatottak, a erről egy a községi előjárók, mint a tanítók igen sok helyen követel gondolnak, ennek folytán a jelen tanév kezdetén a tankerületbeli összes községekhez az előjárók törvényen kötelesegeinek teljesítésére buzdított, és az ismétlés iskolák nagyobb ügyeletekre méltatlására ismét felhívást intéztem; ügyelgettettem az előjárókat mindazon tanácsokra, melyeket a községi törvény végrehajtásánál töltek egy a törvényről írt saját érdekeiknél fogva is vártak lehet.

A tankerületek gyermekek iskolába járása kielégítő részről legnagyobban — mondhatni elvárhatatlan — akadály van a pusztákban és telepekben lakó családok a egyéb szegényeseknek gyermekeikről, kiket tavaszi és nyári jobb időkben a mező munkák; Őszi és téli hózápokban pedig a sord idők és rabházny miatt iskolába terelni allg lehet, az így csak közül igen sokan minden oktatást nélkülözve, éltanyagotlan maradnak; — és miután a bajon csak vándortanítók alkalmazásával lehetne valamit segíteni, vándortanítók pedig nem igen kaphatók, s ha lennének is, diákmunkára alap nincs, e baj orvosolhatatlannak módja, az idő szerint hatalmasokban nem áll, a eléggé magyargató az, hogy az iskolába nem járó gyermekek száma a tankerületeknek már egészen tíz százalékát sem teszi.

Vége a népi tanügyi feladatokról, önkéntes jellemben, hogy tankerületben igen sok saakképzett oly tanító van, ki a megkivánatosok művelését feltehetőleg áll, és kellő képzettséggel működik, de vannak kevésbé képzett, igen gyenge erőik is, főleg a nem oklevélre is ellátott sorokban, ezek száma azonban folyamán gyérül, s ha az lsten is egy akarja mist maguk, a népevelés ügye meggyökösben is elő fog haladni, mindössze az a végbő teendő intézkedéseimél a tehetséges bizottság igen hathatós és bölcs támogatással továbbra is kitérem.

Kelt B Gyarmaton, 1881. nov. 24.
Könyvkiadó: Károlyi Károly

Jegyzőkönyv

a „Nógrád megyei Népszámlálási Bizottság” 1881. évi munkájáról a 23-án tartott közgyűléséről.

Jelenlévők: gr. Gyürky Ábraháma főispán, Madách Károly alispán szerbvezető bizottsági elnök, Schöckl

De térünk ismét az estély leírására.

Déltűz 4 óra elcsúsz, midőn a megyeháza gyűnyör nagytermében a főispáni ebéd alkalmából a előző pohárköszöntések dörgedelmei zaja elhangzott, és sokakban aggrály támadt a miszt: másfél óra múlva hogyan lehessen itt a hangverseny közönségét elfogadni, hiszen varázsművészetek elő a bazár asztalok, stb.

Aki azonban ismeri a jól pisztly kezek rendezői ügyességét, az nyugodt maradt. Év valóban este hat órákor már minden a helyén volt: a nagyterem gazdag, aranyos csillárjai felgyújtva, a zenekar az emelvényen, és a mi bájos jó bölgyeink egyszerű este töltes-jükben, de annál csúfabb, — a derékon egészen átkörmözt hátrioszokban ékes — kőfényekben, asztalaik előtt és körül állottak: várva a jószívű vámszó és vacsorát közönséget.

En pedig lassan gyülekezett, és hogy — mint illik — a valót mondjak el: kicsiny maradt az egész székelyek.

S mégis az estély nemcsak hogy eredményes volt, de váratlanosan fell sikerült; a derült hangulat és jókedv aralkodott a jelenlévők között kezdettől fogva végig.

As eredmény — természetesen — a jövedelem, a sikert pedig a mulatog kedélyesség tekintetében érdem, a csak peremnyi titkosít kérek olvasomtól, hogy megadják legyen előtte azon talány: miként lehet községnek melletti — szerelés nélkül (ami előre is ki volt árva!) nagy jövedelem? s hogyan lehet kedélyes a mulatog, egy nagy teremben, mely félig üres?

En pedig egy történet, hogy aki megjelölt, az mind ismerős és áldozatkész jó ember volt; sőtlye au-

mint Fölkel Marinka és Bogovics Kaszi; nem csodálják tehát, hogy a főispán Gyürky Ábrahám gróf, ki az egész estély alatt, derült kedélyben pompázóan látogatott érezni magát, egy papírral a társulat, bátor Buttler Ervin pedig egy regalia szivarért 5 forintot adott. A szivarból bevételre 46 frt 68 kr tőv hi.

A harmadik asztalok a bejárattól jobbra Horváth Danóné, Kohn Sándi és Dettrich Margit kedveskedtek mindenféle játékokozatokkal, és az aránylag igen jutányos tárgyakból sokat kellett eladóknak, hogy eredménykép 44 frt 70 kr mutathassanak fel.

A negyedik asztal fehérr draperiáján aranyos baktüffel a szavak voltak olvashatók: „Köszönet az élet: vógy okukrot és édesíted meg!” Es bizony Balázs Józsefné a kecsesítő felhívása nem téveszt el hatását senkire, s helykép 6 két bájos segédével Szabó Ilona és Szerómy Margittal együtt a cankrásboltban 60 forint tekintélyes összeget árult. De nem akart társolni a nagy teremből senki, mielőtt kabátjára Friderik Marinka vagy Madách Izabella rózsás ujjal egy-egy apró virágocskót ne tűzött volna, s miután ezen ékesesség Budapestről küldött 35. évszámú Jessenazky Danóné, és a többi szintén élő virágot Reményfy Józsefné ajándékozta az egyletnek, a befojlyt a totalár 49 frt 70 kr, egészen a szegények javára esett.

Sőt még két perczet: a kis Kohn Ilonka és Balintar Teri is oly egyenesen tudták kívánsággyászó stteményelték, hogy abból 10 frt 63 kr. tőv bevételük volt.

Anonban a kis teremből már nagyra is vidám hangok hangzóak onalagotlag felénk, holéppünk tehát oda, a amit csak szánk kíván — itt bőven feltaláljuk.

Isten tartson meg benneteket, Isten áldassa és virágostassa a vöröskereszt egyesületét!

A község és a gyermekek által ajándékolva készített a benned szűz Barabás Mihály városbíró ragadta meg a szűz, meleg hangos községet szavazva a vöröskereszt helybéli főkegyelmeit, mely immár harmadik évben gyakorolja áldásos jótékonyát a város legszegényebb osztálya iránt.

Ezen a választási ügyek intézkedése mellett kapták a ruhakészítést; a leánykák igen jó meleg művel kabátot, szoknyát, harisnyát, cipőt és kemény, a fák pedig kabátot, mellényt, nadrágot, csizmát, kaput és kacamát — a valamennyien a kardosgyűlésről és a szűz ajándékot bőven kaptak.

Amik által kellett, de leírni sem lehet a gyermekek végtelen örömeit.

Az 8 ballagatka tolmácsoljuk tehát midőn ezennel községet szavaznak mindenképp: Kéya Jánosné egyesületi alelnökségnek, ki a felrakásai ügyet fáradságos munkával; azután községet Balatner Ottóné, Desseffy Elekné, Havas Gyuláné, Harmos Gáborné, Mészáros és Farkas Ferencz és Kocsorics Jenőné uralkodóknak; nemkülönbözve Fülkel Mariaká, Fridonky Matild, Szerény Irén, Madách Sarolta és Izabella, Vicsi Vilma és Mikoványi Gisa kisasszonyoknak, akik mindnyájan segítettek a szűz leánykák ruházatát megadni, úgy hogy az egy kirándulásra sem került az egyesületnek. Menedor József azonban a három ruha varrástól visszamagától és önként vállalkozott.

Bárák községet illeti még az egyesület elnökét Kéry Tivadarné is, ki egyen akadályozva volt a személyes megjelenésben, de kinek jószágos keze mégis mindent megtehetett.

Még a szűz gyermekek a teremben nyerték el karácsonyi ajándékaikat, azalatt ugyancsak a városban megvárta és szintén híveket a község nélkül rothas szűz és a szűz részvételével az egyesület jótékonykodásából tízféle adományban a egyáltalán kegyeletet is osztott ki köztük.

S minthogy az egyesület választása részéről Opitz Károly rendőrtanácsnok közbeszólást nyújtott azon fardománért, melyly az egyesület működésében igen sok tekintetben előmozdít, — helytelen elnök a tanácsot barakozt és mindnyájan a jöttel boldogító tudata és emelkedett hangulatban hagyták el a városbást.

Hírek

T. olvasóinknak boldog újévet kívánunk!

Hymen Mogyorócsk egyik szerzetreméltó és bájos ifjú hölgyét, Oroscsi Vilma kisasszonyt, Oroscsi Miklós, köztisztviselőben álló arányi birtokos kedves leányát decz. hó 24-án, karácsony estéjén jegyzték el Kacsilány Gássa, a „Budapesti hírlap” nek „Gyalog házár”, „Vás Sár”. Egy szabaddal meztől és más álnévek alatt dolgozó fiatal testvérőre, a Molnáry család tartózkodása. — Bachár Gyula városnak egyik közkedveltségnek örvendő, keresett fiatal kereskedője, decz. 25-én jegyzték el Vitális Emma kisasszonyt, Vitális József lonyabánly körjegyző derék és kedves leányát. — Plöttirich Lina kisasszonyt, Plöttirich Mihály köztisztviselőben álló járásbírói iktató kedves és szerzetreméltó leányát decz. 27-én jegyzték el Soóky Gyula rétegi körjegyző. — Deczember hó 28-áról pedig szintén kellemes nászszünetet lehetünk meg t. olvasóinkat, ugyanis a kedves és bájos Polatschek Lidi kisasszonyt, városnak egyik szépét a jelszavainon eljegyzték Komdor József ur, fiatalának egyik csodás tagja. — Neutrafalli Lajos esküvője Hrk Lina kisasszonnyal jan. 10-én fog megtartatni Málnaparkban.

A korcsolyázó egyesület ballagatka határnapja már megvan határova, s az jan. hó 28-kára tésztet ki. A bárendező bizottságnak — a bá házasszonyai szervezője volt Prónay Istvánékat magyarnak, ki a ki tésztet néven eszt, t. l. a Sz. István szabrának pénz alapja néven tésztet esztől tartva, ezen tésztéget közszéggel fogadták el. A meghívók a hét folyóan küldetnek szét.

Vadászat. Pusztay Ágost képviselőnek és egyenami tanár szabadulva néhány napra palmasztó tésztől, — aipeki erdőben és almái pászai lapon nagy hajlódászatot rendezett decz. hó 27-én 28-án. A vadászaton résztvevő vendégek közül megemlíthetjük: Harmos Gábert, Lengyel Bálat, gr. Pejacsoviich Arthart, Ploza Sándort és Tomcsányi Lászlót. Decz. 27-én a szűz ifjú várlakban vadászott volt, mely lebető legnagyobbn kedveltségével ment végbe. Ez alkalommal Harmos Gábor főjegyzőnek szép toszában állította a házát, Pusztay Ágost urat, kilt a megye legközelebbi közigazgatási bizottsági tagján, s a nagrdmágyai gazdasági egyesület szod alelnökével választott meg. — Pusztay Ágost gr. Pejacsoviich Arthart közönlötte fel.

Karlik János urat, névnapja alkalmával az általa alkotott legényegylet kiűzőségig üdvözölt.

A h-gyarmati népkör decz. hó 26-án tartó újra alakuló közgyűlést, melyen a tagok igen szép számmal jelentek meg. A választás a következő eredményt hozt. Ugyanis alelnökül megválasztott: Kemény József, igazgató: Horváth Danó, ügyész: Miltován János jegyző: Janina Ferenc és Szecsegy Gyula, — pénztárnok: Imraycs József, gazdái: Fröllich Vilmos, könyvtárnok: Kemény Gábor. A választmány tagjai pedig: Elbeszékly Flór, Karlik János, Madassy Alajos, Tomcsányi Ádám, Chikás Mihály, ifj. Sulos Lajos, Papp László, Ticsányi János, Hados Zsigmond, Barabás Mihály, Markovics Odón, Komorall Gyula, Ambrus Gyula és Gaál Lajos. — Az egyesület, mely 1882-től 8 évre újra megalakult, 110 tagból áll, remélhető azonban, hogy e szám jóval magasra felzárkodik. A „népkör” a mai napra a Szűz főle hába költözik, melyben egy tőke, egy járó, egy olvasó és egy társalgó terem, mely utóbbiban egyezsermind a könyvtár is el lesz helyezve, fog állami rendelkezésre.

A szűzballagatka templomban karácsonyi éjféli misé alkalmával a „sanctus” bejegyzőket két emezemelt pajkos szubancs egyenestülán kétszer 10-t követően az oltár háta mögött, úgy, hogy a főtűs az oltárra esett. A pap félbeszakította a misét, még feljelentés okáért a garádálkodók ki nem nyomonlathat.

Bárák hírek. A házasságok közöttig t. hó 6-án tartó tészt. — A korcsolyázó egyesület megalakult t. hó 6-án Szeged-lyesen nyitja meg a Balatner úl ról jegye. — A jegye egyesület közgyűlése jan. 6-án tartatik meg. — Chikás Mihály hely. politik. tanár Kismar nevű állg. 1 éves kedves gyermeke a esküvő nagy bánatára decz. 30-án elhalálozott. — Potha Béla a h-gyarmati hírl. társaságban eljegyzést szervezett ki.

Apróságok. Kétségbe új évi ajándék. Egy házaspár hit tanácsot az új évi kiadások felett. „Mit is adtam és nekem a múlt évben?” — kérdi a férj. „No hát a prémes felöltő; a mit hitelbe vándroltál.” — „Igen! Tudod-e mit? Mostan új évi ajándékok kiűztem azt nekem.” — A társaság egyik tereméből Előlk (a vándorok:) „Ma mindent bevall, az elővágtat alkalmával pedig máhacsal tagadott mindent — hogy lehet az?” — Vádlott: „Egy kis örömet akartam az uraknak szerezni.” — Egy isszákos ember halálos ágyán egy pohár vint kért. Megitta, ezt mondván: „Halálos óráján ki kell békélni az embernek legnagyobb ellenétével is!”

Felállítás: Horváth Danó.

HIRDETÉSEK.

Van szerezni a n. 6. községnek tudomására hozni, hogy a jóbírnó REISER-féle kereskedést átvettem, újból berendeztem a nagyobbítottam. Törekve sem oda irányul, hogy pontos, szolid eljárás, olcsó árak, jó és időnyiszor árak által a n. 6. község bismalmát megnyerjem és megérdemljem. Kegyes pártfogást kérve, teljes tisztelettel

ifj. Himler Ede.

Magyarországi postai feljegyzések.

Üzletihelyiség változtatás.

Van szerezni a n. 6. község tudomására hozni, hogy a kis tabán utcában a m. kir. postahivatall szemben volt, főszor és list kereskedésemet, 1881. decz. 15-én a szomszédságban lévő Dery Nándor úr házába tettem át. Az eddig irántam tanúsított bizalomért hálás köszönetemet nyilvánítom, azt továbbra is kérvén.

Ebenführer György.

Meghívás.

A „h-gyarmati takarékpénztár részvénytársulat” 1882. évi január 22-én délelőlt 9 órakor E-Gyarmaton az istenté helyiségében, az alszabályok 19 ik §-a értelmében tartandó újabb rendkívüli közgyűlésre.

Tárgy: Az alszabályok módosítása.

Jegyzet. Az e csálra 1881. évi deczember 29-ára tészt rendkívüli közgyűlésre a részvényesek a házasságkötésnek szükséges számban meg nem jelenve, a jelen hirdetésben foglalt újabb közgyűlés kiűzése vált szükségessé, melyre a t. részvényesek az alszabályok 19. §-ra való tekintettel azaz hivatalnak meg, hogy a megjelölt által fogván döntés határozat hovatall, a fentebb leírtokról tárgyr értekezés mind számottebb megjelölt érdekelteknek.

A h-gyarmati takarékpénztár részvénytársulat 1881. évi deczember 29-án tartott rendkívüli közgyűlés határozata alapján.

Az igazgató.

3-1

Hirdetmény.

A s-tarjáni vasfinomító társulat fogyasztási szövetkezet t részvényesei ezennel felhivatnak az 1882. évi január hó 8-án reggeli 10 órakor a vagyári tiszti Casinó helyiségében tartandó

rendkívüli közgyűlésen

részvényeik a szövetkezeti pénztárnál történt előleges letétmentezés mellett résztvenni.

Ezen közgyűlés tárgyai:

A rima-murány-salgótarjáni vasmű részvénytársulat ajánlata, a szövetkezeti részvények beváltása tárgyában.

A fogyasztási szövetkezet igazgatósága.

3-1

3-1

A legolcsóbb, legterjedelmesebb, legérdekesebb magyar heti lap.

☞ Egészen ingyenes regénymelléklettel, külön „Divatlap” és külön „Gazdasági és háztartási lap”! ☜

Gyönyörű jutalomképek

☞ Megjelenik tízszer példányban. ☜

☞ Előfizetési felhívás ☜

KÉPES CSALÁDI LAPOK

☞ szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilapra. — Megjelen minden vasárnap. ☜

A „Képes Családi Lapok” 1882. január 1-én a negyedik évfolyamnak új negyediké lép. Ez alkalommal felhívjuk az olvasó községet figyelmét a széles körben elterjedt, a közkedveltségben álló szépirodalmi képes lapra. — A „Képes Családi Lapok” tekintet három lnyvi tartalommal, legérdekesebb kiállításban, csinos szűz borítékos jelen meg. A lap körül a legkiválóbb munkaszerk csoportosultak. A múlt évi folyamok tesznek arról bizonyos tanúbizonyságot. Ahány, Degré, Komocsy, Mikszáth, Barácz, Bartók, Ábrányi, Várkonyi, Laska, stb. stb. nevekkél váltakozva találkozik bennök az olvasó. — Minden szám sok művészi kivitelű képet hoz. — A lapban közöl elbeszéléseket, költeményeket, rajzokat, egy kifűző illusztrált regényt,

életképeket, stb. Minden számhoz egy lnyvi külön regény-melléklet könyv-alakban. — Havonként a „Nívó” című divatlapot és „Gazdasági és háztartási lapot” is hoz ingyenes mellékletként. — A borítékon sok érdekes, mindenfajta társulati közöl. Kérdések, Feleletek, Ajánlatok stb. című rovatok állnak a község rendelkezésére. — Minden negyedikben gyönyörű szűz melléklettel egészen ingyen. — Már az évfolyam 6-ik számában mellékelve volt Sz. Prielle Kornélia gyönyörű szűznyomat arcképe. A második negyedikben Felekiné Hunkácsy Flóra jeles művészi szűznyomatú díszes arcképet adjak előfizetőinknek egészen ingyen. — Mutatványzámot kívántra birtokok bőrmotva küld a kiadóhivatall.

☞ Előfizetési ár: Egész évre 6 frt. — Félévre 3 frt. — Negyedévre 1 frt 50 kr. ☜

☞ MEHNER VILMOS kiadóhivatala, Budapest, papnövelde-utca 8. sz. ☜